

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis
Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev
De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo**

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Litvra Censvræ Romanæ, Edita Anno
MDCLXIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

ILLVSTRISSIMI VIRI
PETRI DE MARCA
 LITVRA CENSVRÆ ROMANÆ,

EDITA ANNO MDCLXIII.

OBSCURÆ sunt omnibus causis ob quas Romæ censura lata est adversus librum Dissertationum de Concordia Sacerdotij & Imperij. Etenim in universum asseri potest auctoris animum quàm longissimè abfuisse ab omni consilio lædendi jura sedis apostolicæ vel ecclesiasticæ jurisdictionis. Quin potiùs indubitatum est omnes ejus rationes & consilia ad restaurandam Ecclesiæ auctoritatem spectasse & impugnandas novas regulas quæ in Curias seculares abiis qui harum rerum minùs periti sunt, paulatim inducuntur. Eam in rem multùm confert auctoris à munere regio, quo est ornatus, profecta dignitas: qui omnibus honoribus in Curia suprema apud suos functus, hodièque in Consistorio regio adfidens, nulla apud supremarum Curiarum Senatores suspicione laborare potest. Contra quàm accidit cum Theologis, tum Canonistis, quorum lectioni vix alicui Senatorum vacare liber, & quibus solennia illa quotidie objiciuntur, scilicet eos in sua causa loqui, atque de materia sibi omnino incomperta tractare. Deinde verò longè diversa ab ea qua Scholastici utuntur methodo de rebus propositis disputat, quæ Gallorum liberalibus ingeniis est accommodata. Scholastici enim subtilium argumentorum acumina sectantur ad propositi sui probationem, vel in recentiori Decretalium aut sanè hujus vel superioris seculi scriptorum allegatione ut plurimum immorantur. Auctor autem iste res ipsas ab origine repetens, argumenta momentaque rationum, historię ecclesiasticæ & canonum legumque auctoritati conjungit, ut ecclesiasticam jurisdictionem suis fundamentis stabiliat, ipsòque usu Principibus & populis accepto confirmet. Hac tractandi ratione in falsis illis regulis impugnandis versatur quibus Libertates Ecclesiæ Gallicanæ inniti Pragmatici nostri hucusque docuerunt. Etenim auctores qui hac de re egerunt, has atque alias sedi apostolicæ contumeliosas positiones protulerunt. Nempe,

I. Pontificem Romanum nullam auctoritatem in Galliis exercuisse ante sextum seculum.

II. Toto illo sexcentorum annorum intervallo, Regem solum Ecclesiæ Gallicanæ ut caput præfuisse, non autem Papam.

III. Non competere Papæ ut leges ecclesiasticas condant, quæ Gallos obligent.

IV. Papam à dignitate & sede sua dejici posse, si gravissimum scandalum Ecclesiæ inferat.

V. Nullo in casu vel specie licere Pontifici aliquid statuere vel dispensare adversus canones generalium Conciliorum.

VI. Libertates Ecclesiæ Gallicanæ consistere in usu antiqui juris comprehensi canonibus veteris Ecclesiæ, & ad Curias supremas pertinere ut eum usum suis Senatibus seu Arrestis restituant.

VII. Gallis competere jus eligendi & constituendi supremum aliquem Patriarcham, si Pontifex regis rationibus sese non accommodet.

VIII. Regi liberum esse ut constitutiones ferat in rebus ecclesiasticis, quæ sint ejusdem roboris ac leges de rebus secularibus late.

IX. Curias supremas jus competere in divinis appellacionibus ab abusu, de principali negotio ecclesiastico decernendi; quemadmodum sæpius usurpatur in foro.

Definitiones illæ copiosissimè & robustissimè refutate sunt ab auctore, adeo felici eventu, ut plerisque magistratum ferè jam persuasum sit eas ab imperitis aut Ecclesiæ iniquis hominibus positas fuisse. Quoniam verò de rebus istis accuratè vix disceptari potest quin necesse sit in hereticos hujus temporis, qui sedis apostolicæ auctoritatem convellunt, incidere; quæ illi ex antiquitate petunt testimonia, sincerè & absque cavillationibus explicantur. Qui conatus iis qui apud eos illustriores sunt, & magnam nominis famam obtinent, adeo gratus fuit, ut eorum ingenia ad severiorem informationem suscipiendam paraverit. Itaque docuit auctor,

I. Supremam in rebus ecclesiasticis auctoritatem per Galliis exercuisse Romanum Pontificem, judiciis ad relationes & appellaciones redditus, ab eo tempore quo fides Christiana in Galliis floruit, ad hanc usque ætatem.

II. Papam jure divino esse universalis Ecclesie caput, atque adeo Gallicanae, quae illius est membrum.

III. Generalia Decreta à Romanis Pontificibus in Gallias, aequè ac in reliquas provincias, missa: quae magno applausu ab Imperatoribus Romanis, deinde à Francorum Regibus post constitutum regnum, usque ad hanc aetatem suscepta sunt.

IV. Nullum esse crimen cujus ratione Papa deponi possit; exceptâ hereseos publicè professæ causâ. Quod verum esse testimoniis veterum docetur; & præterea, hanc esse antiquam Ecclesie Gallicanae definitionem demonstratur.

V. Papam solvere posse & dispensare validè & licitè à canonibus Conciliorum generalium, etiam sine causâ; dummodo hæc dispensatio non tendat ad labefactandum Ecclesie statum. Vbi nova planè ratione de toto hoc negotio differitur, juxta juris antiqui regulas atque presentem usum.

VI. Libertates Ecclesie Gallicanae consistere in usu & praxi Canonum, atque Decretalium, tam veterum, quam recentiorum, easque non pendere à sola praxi antiquorum canonum. Vbi ostenditur necessitate cogente Pontifices variis temporibus, pro bono publico Ecclesie, ad novas leges condendas progressos.

VII. Papam, præter eum primatum, quo universæ Ecclesie præest, solum esse & immediatum Occidentis & Galliarum Patriarcham. Regibus verò non competere jus aliquod episcopatum vel metropolitim instituendi, multò minus patriarchatum.

VIII. Appellationum ab abusu ob canones violatos cognitionem saltem restringendam esse, & terminandam eo fine, ut ob scandalum emergens, executionem interim impediatur ejus judicati quod à iudice ecclesiastico latum erit adversus constitutiones ecclesiasticas. Attamen hoc prætextu Curiaj supremæ non licere de negotio principali, quod est merè ecclesiasticum, præsumptè, usumque contrarium alienum esse à mente & à praxi veterum Principum & Regum Christianissimorum.

IX. Quid verò auctor sentiat de legibus regis in causis ecclesiasticis, statim dicitur.

Quamplurimis aliis regulis libri corpus passim refertum est, quæ Cleri utilitatibus valde conducunt; variisque observationibus illustratur, quæ non solum secularium, sed etiam hæreticorum argumentationibus refellendis sunt apprime utiles.

Id unum crimen imputari potest auctori, quod usurpatum in regno Galliaj à Rege ejusque supremæ Curiaj usum patefecerit. Sed expendendum est, magistratum regium, cui ea de re scribendi cura injuncta est, impositum sibi in unus detrectare non debuisse, præcipuè cum ita se gesserit, ut summopere coluerit sedis apostolicæ & Ecclesie majestatem, atque gravi stylo quamplurimas definitiones falsas profcripserit, quæ utriusque

auctoritatem labefactabant. Præterea verò eam cautionem adhibuerit, ut in neutram partem deciderit, an usurpatus à Regibus usus in variis negotiorum figuris legitimus esset, vel è contrâ. Id tantum monuerit, eum usum ab Ecclesia tolerari, atque mutuâ tolerantia pacem & concordiam potestatum cum ecclesiasticâ tum seculari fovendi.

In iis verò regulis generalibus quas posuit pro Regum suorum auctoritate, intra sententias communi Doctorum suffragio receptas se continuit. De suo verò distinctiones, observationes, probationesque novas adjunxit, quæ definitiones illas evertunt quæ in gratiam potestatis secularis à plerisque invehuntur. Afferit ergo,

I. Reges à Deo potestatem suam immediatè trahere.

II. Tutitionem Ecclesie illis à Deo commissam, tam ratione personarum & rerum, quam ipsius disciplinae.

III. Nullum illis jus competere ad leges suo arbitratu condendas, in iis quæ fidem aut disciplinam ecclesiasticam respiciunt; sed ad eorum munus pertinere, ut Edictis suis Canonum & Decretalium executionem urgeant.

IV. Constitutiones ecclesiasticas in provinciis publicandas esse, & tacito consensu recipiendas, aequè ac Constitutiones regias.

V. Concordatis initis inter sedem apostolicam & regnum Francorum, confirmatam esse Regibus nostris auctoritatem recipiendarum in regno legum ecclesiasticarum, ostenditur verò eos ita se gerere in ea receptione & admissione, ut præcipuè disquirant an novæ Constitutiones, veterem & receptum usum immutantes, tranquillitatem civium ledere possint.

VI. Concilium Tridentinum Constitutionibus regis receptum esse in iis quæ ad fidem pertinent, & in plerisque etiam discipline capitibus; in cæteris verò articulis recipi posse, imò verò & publicari, quoadocunque Regibus constabit nullam esse suspensionem motuum ex eo in regno excitandorum. Quod assertum est adversus magistratum regionum opinionem, qui ad Libertates regni pertinere putant ut Concilium Tridentinum nullo casu vel tempore in regno publicetur.

Perfuasum erat eruditioribus omnium ordinum viris Dissertationes istas ea industria & prudentia temperatas, quæque Privilegio regio munitæ erant, cum grata animi significatione Romæ excipiendas potiùs quam Censura ulla perstringendas; quæ doctorum virorum & procerum animos læsit: qui ex eo colligunt, & præ se ferunt, tutius esse antiquis definitionibus inniti, quandoquidem temperata ea de re differendi ratio repudiatur, quæ in id tantum instituta erat ut concordia cum Romanæ Curiaj Officialibus aleretur.